

FORU LEGE-PROIEKTUA, KANPOKO NAFAR HERRITARREKIKO HARREMANEI BURUZKOA

1. artikulua.- Xedea
2. artikulua.- Aplikazio-eremu subjektiboa. Kanpoko nafar herritarrak
3. artikulua.- Definizioak
4. artikulua.- Printzipio orokorrak
5. artikulua.- Helburuak
6. artikulua.- Kanpoko nafarren eskubideak
7. artikulua.- Itzultzea
8. artikulua.- Kanpoko nafar komunitateak
9. artikulua.- Kanpoko nafar komunitateen federazioak
10. artikulua.- Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofiziala
11. artikulua.- Nafar Komunitateen Kontseilua
12. artikulua.- Lankidetzarako tresnak

Xedapen gehigarri bakarra.- Dauden nafar zentroen aitortza

Xedapen indargabetzaile bakarra.- Arauak indargabetzea

Azken xedapenetako lehenbizikoa.- Erregelamendu bidezko gaikuntza

Azken xedapenetako bigarrena.-Indarra hartzea

ZIOEN AZALPENA

Nafarroa, hainbat arrazoi tarteko, emigranteen lurra izan da eta da. Jada XVI. mendean migrazio-fluxuak egon zirela jaso da, eta migrazioa joan diren azken bi mendeetako gure historiaren gertakari esanguratsua da, une garrantzizko batzuk eduki dituena; batez ere 1880. eta 1930. urteen artean eta 1969. eta 1973. urteen artean. Bi tarte horiek Nafarroak XIX. eta XX. mendeetan eduki zuen bilakaera soziodemografikoa eta ekonomikoa markatu zuten.

Beren herrietan gutxi edo batere ez izaki, lana bilatzea izan da nafarrak beren lurra uztera bultzatu dituen arrazoi historiko nagusietako bat. Izan ere, krisi ekonomikoaren ondorioz edo gerraren ondorioz sorturiko pobreziaengatik eta errepresio politikoarengatik Nafarroan bizitzea –Estatuko gainerako tokietan bezala– zaila zen uneetan, nafarrak munduko beste eskualde eta herrialde batzuetara joan ziren, milaka, etorkizun hobe baten esperantzan.

XXI. mendeko bigarren hamarraldian migrazioaren fenomenoak berriz hartu du indarra, emigranteen soslai, oraingoan, bestelakoa den arren, bai daukaten profilarengatik bai motibazioengatik. Horrela, esan dezakegu inflexio-puntu berri batean gaudela, bat datorrena 2008ko finantza-krisi globalarekin, eta zerikusia duena gizarte irekiago baten ereduarekin, zeinean gazteek, lehen baino maizago, kanpora jotzen baitute beren ibilbide profesionalari hasiera emateko.

Nafar komunitateak beren sorterritik urruti egoteak ekarri du, XX. mendearen hasieratik, hainbat etxe, biltoki eta zentro nafar edo euskal-nafar sortzea, espiritu asoziatibo baten ondorioz, herrialde batzuetan eta zenbait autonomia-erkidegoetan. Bilgune horietan elkartzen dira bai lehen belaunaldiko emigranteak, bai horien ondorengoak, jatorrizko lurrarekin dauzkaten loturak gordetzeko edo eta areagotzeko borondate aktiboa daukatenak.

Nafar komunitate hauek dira, de facto, Nafarroako Foru Komunitatea atzerrian proiektatzeko enbaxadoreak, Nafarroako identitatearen ikurrak zabaltzen dituztenak; aldi berean, Nafarroatik kanpo bizi izanda ere, Nafarroarekin lotura berezia duten pertsona guztien biltokiak dira. Nafarroak aitortu behar du

komunitate horiek egindako lanaren balioa. Alde horretatik, Nafarroako Gobernuak laguntza eman die dirulaguntzen politika baten bidez, zeinaren helburua baita funtzionamendu gastuak eta azpiegiturak hobetzeko gastuak estaltzeko laguntzak ematea, baita Nafarroarekin zerikusia duten kultur jarduerak antolatzeko gastuak ere.

Baina beharrezkoa da, halaber, lotura bat ezartzea atzerrian dauden nafarrekin eta haien ondorengoekin, elkarre horietako kide izan gabe, beren lurraekin lotura berezia sentitzen dutenekin. Helburu horren alde egiten du Nafarroako Gobernuak 2019an onetsi zuen Kanpoko nafar herritarrekiko harremanetarako estrategiak (NEXT), hiru ardatzen inguruan: Komunikazioa/konexioa, Atxikipena/itzulera eta Lankidetzak aktiboa.

Horregatik beharrezkoa da lege-esparru bat ezartzea, Nafarroako administrazio publikoen eta kanpoko nafar elkarre arteko harremanak arautzeko, bai eta, modu osoago batean, Nafarroako administrazio publikoen eta kanpoko nafarren arteko harremanak ere, nafar horiek banan-banan harturik.

Lege-esparru horrek, helburuak modu eraginkorrean betetzeko ezarri behar diren betebeharrak eta eskubideak ezarri ahal izateko, foru legearen maila eduki behar du, eta kontuan eduki behar du Konstituzioaren 42. artikulua, Estatuari eskatzen diona “Estatuak bereziki atzerrian ari diren langile espainolen eskubide ekonomiko eta sozial babesen alde begiratuko du”, eta bere politika haien itzuleraren alde orientatuko du. Artikulu hori oinarri hartuta egin zen, halaber, abenduaren 14ko 40/2006 Legea, Kanpoko Herritarren Estatutuarena, eta beste autonomia-erkidego batzuek gai horren inguruan garatu duten berariazko erregulazioa.

Esparru juridiko horretan, kontuan hartu behar da, halaber, abenduaren 26ko 52/2007 Legea, Gerra Zibilean eta diktaduran jazarpena edo indarkeria jasan zutenen eskubideak aitortu eta zabaltzeko eta haien aldeko neurriak ezartzen dituen (memoria historikoaren legea). Izan ere, gerraren eta diktaduraren ondorioz asko izan ziren atzerrira jo behar izan zuten espainiarrak, eta haien artean, nafar asko.

Beraz, begi-bistakoa da foru lege hau oso beharrezkoa dela. Are gehiago kontuan hartzen badugu gaiari buruzko lege-xedapenik ez dagoela; Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoan (LORAFNA) ez da gaia ukitzen, ezta ondorengo foru legeetan ere. LORAFNAk gaiari buruz egiten duen erreferentzia bakarra 5. artikuluan dago, nafar izaera politikoa aipatzen duenean, 2. puntuan honela azaltzen duena: “Atzerrian bizi eta beren azken auzotasun administratiboa Nafarroan izan duten espainiarrek, Nafarroan bizi direnek dituzten eskubide politiko berberak izanen dituzte. Halaber, haien ondokoek ere eskubide horiek izanen dituzte, espainiar gisa izena emanda badaude eta horrela eskatzen badute Estatuko legeriak zehazten duen gisan”.

Azaldutako arrazoiez gain, esan behar da botere publikoek duten betebeharra ere bete behar dela. Betebehar hori Konstituzioak ezartzen du, baldintza egokiak sustatzeko, gizabanakoaren eta berak osatzen dituen taldeen berdintasuna benetakoa eta eraginkorra izan dadin; horretarako, berdintasun horren osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kendu behar dira, eta gizabanako guztiek bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturalen eta sozialean parte har dezaten erraztu behar da.

Beraz, foru lege honen helburua da harreman instituzionalak sendotzea kanpoan bizi diren nafar herritarrekin, eta kolektibo horretako partaide direnei laguntza, zaintza eta babesa emateko jarduketara-ildo oinarritzkoak zehazten dituen euskarri juridikoa ezartzea. Horrekin lortu nahi da Foru Komunitatetik kanpo bizi diren nafarren afektuzko loturak gorde eta sustatzea, bai eta Nafarroako bizitza sozial, kultural, ekonomiko eta politikoan parte har dezaten ere, modu horretan kanpoan bizi diren nafarrek segi dezaten atxikitzen eta zabaltzen Nafarroako kultura eta nortasuna egun bizi diren lurraldeetan, Nafarroako kanpoko irudia bultzatzeko.

Foru lege honek 12 artikulua, xedapen gehigarri bat, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen dauzka. Horrela, erregulazioaren xedea eta aplikazio-eremu subjektiboa definitu ondoren, eta printzipio orokorrak eta helburuak aldarrikatu eta gero, kanpoan bizi diren nafarren eskubideak ezartzen dira (1.

artikulutik 6.era), banan-banan harturik; eta hori, Espainiako Herritartasunaren Kanpo Estatutuari buruzko abenduaren 14ko 40/2006 Legean ezarritakoa galarazi gabe.

7. artikulua itzuleraren gaiari heltzen dio. Horrela, alde batetik, administrazioa konprometitzen du borondatezko itzuleraren alde egiten duten neurriak susta ditzan, eta beste alde batetik, itzulita edo itzulera prozesuan dauden emigranteei zerbitzu publikoetarako sarbidea bermatu nahi die, Nafarroako Foru Komunitatean bizi diren gainerako herritarren baldintza berberetan.

8. artikulutik 10. artikulura, kanpoko nafar komunitateak eta horien balizko federazioak arautzen dira, eta ezartzen dira Nafarroako Gobernuak ofizialki aitortzeko baldintzak, baita erregistro ofizialean inskribatzeko ere (azken hau 10. artikuluan arautzen da). Gainera, elkarte izaerako entitateak diren aldetik dagozkien eskubideak eta betebeharrak ezartzen dira.

11. artikuluan Nafar Komunitateen Kontseilua sortzen da. Kontseilua aholkua emateko eta parte hartzeko organoa da, maila horretako funtzioak esleituta dituen, eta Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren barruan kanpoko nafar herritarrekiko harremanen arloko eskumena duen departamentuari atxikitzen zaio. Azkenik, haren osaera, antolaketa eta funtzionamenduaren araubidea arautzen da.

12. artikulua estatuarekin, beste herrialde batzuekin edo autonomia-erkidegoekin lortu nahi diren helburuak lortzeko aurreikusten diren lankidetzatresnei buruzkoa da.

Xedapen gehigarrian nafar komunitate gisa hartzen dira, foru lege honek indarra hartzean, Espainiako beste eskualde batzuetan edo beste herrialde batzuetan dauden etxe, biltoki eta zentro nafar edo euskal-nafarrak.

1. artikulua. Xedea

Foru lege honen xedea da arauak ematea Nafarroako Foru Komunitateak, haren gizarte zibilak eta instituzioek kanpoan bizi diren nafar herritarrekin dituzten harremanak sendotu, sustatu eta koordinatzeko, Espainiako gainerako lekuetan, nahiz atzerrian egon, bai eta kanpoan dauden nafar komunitateekin dituzten harremanak ere. Aldi berean, esparru juridiko bat ezarri nahi du, komunitate horien partaide direnei laguntza, zaintza eta babes emanen dizkieten oinarritzko jarduketara-ildoak zedarritzeko.

2. artikulua. Aplikazio eremu subjektiboa. Kanpoko nafar herritarrak

Foru lege hau kanpoan bizi diren nafar herritarrei aplikatuko zaie. Foru lege honen ondorioetarako, hauek dira nafar herritartasun hori dutenak:

1. Kanpoan bizi diren nafarrak, bertan sarturik:
 - a) Nafarroan jaioak izanik edo Nafarroako forudunaren izaera zibila edukirik, foru komunitatetik kanpo bizi direnak, bai Espainian, bai atzerrian.
 - b) Espainiako herritarrak, Espainian izandako azkeneko errolatzea Nafarroako udalerrri batean izan dutenak, baldin eta kanpora joan baldin badira aldi baterako, joan-etorri askearen eskubidea baliatuz joan direnak barne.
 - c) Atzerrian bizi diren espainiarrak, Espainian izandako azkeneko errolatzea Nafarroako udalerrri batean izan dutenak, zirkunstantzia hori Espainiako dagokion kontsulatuan egiaztatzen dutenak.
 - d) Lehen aipaturako pertsonen senideak; halakotzat hartuko dira Espainiako beste lurralde batean edo atzerrian bizi diren ezkontidea edo bikotekide egonkorra eta bigarren mailara arteko ondorengoak, Espainiako nazionalitatea galdu badute ere.

2. Beste edozein arrazoirengatik Nafarroari lotuta sentitzen diren eta foru lege honetan araututako kanpoko nafar komunitateren bateko bazkide diren pertsonak, beren herritartasun pertsonala edozein dela ere.

3. artikulua. Definizioak

Foru lege honek ezartzen duenari begira, hauek erabiliko dira:

- a) Kanpoko nafar herritarrak: Nafarroako Foru Komunitatetik kanpo bizi diren pertsonak, Foru Komunitatearekin lotura berezia daukatenak.
- b) Kanpoko nafar komunitateak: elkarte izaerako erakundeak, irabazi-asmorik gabeak edo nortasun juridiko propioa dutenak, Nafarroako lurraldetik kanpo legez eratuak, beren estatutu-helburuak eta ohiko jarduna batez ere Nafarroarekin loturak mantentzera eta foru lege honen helburuak lortzera bideratuta daudenak, eta lege honetan xedatutakoaren arabera aitortuak direnak.
- c) Itzulitako pertsonak: Foru Lege honen 2.1. artikuluan aipatzen diren pertsonak, Nafarroako Foru Komunitatean bizileku iraunkorra finkatzen dutenak Espainiatik kanpo gutxienez urtebetez bizi eta gero, itzulera-datatik kontatzen hasita.
- d) Itzulera-prozesuan dauden pertsonak: Foru Lege honen 2.1 artikuluan aipatzen diren pertsonak, baldin eta sinesgarriro frogatzen badute itzulera Nafarroako Foru Komunitatean gizarte prestazio edo onuren eskaera formalizatzen den urte berean gertatuko dela, eta aipatu eskaera egin aurretik Espainiatik kanpo gutxienez urtebetez bizi direla.

4. artikulua. Printzipio nagusiak

1. Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publikoek, beren eskumenen esparruan eta dituzten aurrekontu-baliabideen arabera, foru lege honen helburuak lortzearen alde egingen dute.

2. Nafarroako Foru Komunitateak uste du kanpoko nafar komunitateak aktibo bat direla Nafarroako ondasun komunarentzat, paper garrantzizkoa jokatzen baitute Nafarroako Foru Komunitatearen kanpoko proiektzioan eta Nafarroaren nortasunaren ezaugarriak zabaltzeko lanean, eta eragile dinamizatzaileak direlako Foru Komunitateak autonomia-erkidegoekin eta kokatuta dauden herrialdeekin dituen harreman kultural, sozial eta ekonomikoetan. Hori horrela, solaskide nagusitzat hartuko dira kanpoan bizi diren nafar herritarrei buruzko gaietan.

5. artikulua. Helburua

Hauek dira foru lege honen helburu nagusiak:

- a) Kanpoko nafar komunitateen indartze eta garatze lanetan laguntzea, beren barne kohesioa eta elkarte-ekintzaren eraginkortasuna bultzatuz.
- b) Kanpoko nafar komunitateen arteko eta komunitate horien eta Nafarroako Foru Komunitatearen arteko loturak zaindu eta indartzea, kideen lotura afektibo, ekonomiko, sozial, linguistiko eta kulturei eusten lagunduz, haiek beren bizitokietan Nafarroako kultura eta nortasuna mantentzen, lantzen eta transmititzen jarraitu ahal izan dezaten.
- c) Kanpoan bizi diren nafarrei laguntza, zaintza eta babesa ematea.
- d) Kanpoan bizi diren nafarrek Nafarroako bizitza sozial, kultural, ekonomiko eta politikoan parte har dezaten bultzatzea eta erraztea.
- e) Kanpoan bizi diren nafarrak beren borondatez Nafarroako Foru Komunitatera itzultzea errazten duten neurriak hartzea.
- f) Kanpoan bizi diren nafarrak hartu dituzten herrialdeetako eta autonomia erkidegoetako instituzioekiko eta gizarte eragileekiko harreman sozial, kultural eta ekonomikoak sustatzea.
- g) Nafarroak kanpoan duen irudia bultzatzea, baita bere nortasuna eta kultura ere, eta Nafarroak dauzkan aukera ekonomiko, turistiko eta komertzialak ezagutaraztea, horretarako kanpoan bizi diren nafarren erakundeekin elkarlanean arituz.
- h) Kanpoan bizi diren nafar komunitateen eta Nafarroako Foru Komunitatearen arteko harremanak sustatzeko bide egonkor eta eraginkorrak sustatzea.

6. artikulua. Kanpoko nafarren eskubideak

1. Kanpoan bizi diren nafarrei, Foru lege honen 2.1 artikuluan sartzen direnei, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Nafarroako kultur ondarea eskuratzeko eskubidea, bereziki liburategietakoa, artxiboetakoa, museoetakoa eta beste ondasun kultural batzuk, Nafarroan bizi diren herritarrek dituzten baldintza berberetan.

b) Nafarroako administrazio publikoen titulartasun edo kudeaketako jolas eta kirol zentroetara sartzeko eskubidea, bereziki gazteriarri eta hirugarren adinekoei zuzendutakoetara, Nafarroan bizi diren herritarren baldintza berberetan.

c) Nafarroako kultura, hizkuntzak eta historia ezagutzeko eta ikasteko eskubidea.

Horretarako, eta bere aurrekontu-baliabideen barruan, Nafarroako Gobernuak behar diren bitartekoak jarriko ditu eskubide hori gauzatu ahal izateko jarduerak antolatzeko.

d) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak entzun diezaien eskubidea, foru lege honek arautzen duen Kanpoko Nafar Komunitateen Kontseiluaren bidez.

e) Itzultzeko aukeren berri izateko eskubidea eta Nafarroako Gobernuak horretarako eskaintzen dituen zerbitzuen aholkularitza jasotzekoa.

Horretarako, Nafarroako Gobernuak berriazko neurriak hartuko ditu borondatezko itzulera errazteko eta itzuli direnen gizarteratzea bultzatzeko.

f) Hezkuntza-konpentsazioko planak eskuratzeko eskubidea, itzuleraren ondorioz hezkuntzan gerta daitezkeen desberdintasun egoerei aurrea hartzeko. Halaber, Nafarroako Foru Komunitateko titulu eta ikasketa ofizialei dagokien herrialdeko unibertsitateko eta unibertsitateaz kanpoko titulu eta ikasketa ofizialak homologatzeko aukerari buruzko aholkularitza jasotzeko eskubidea dute, indarrean dagoen araudiaren arabera.

g) Nafarroako Gobernuak etxebizitza babestutzat jotzen dituen babes ofizialeko etxebizitzetara sarbidea edukitzeko eskubidea, gaiari buruzko araudi espezifikoak ezartzen dituen baldintzekin, Nafarroara itzuliz gero.

h) Nafarroako Foru Komunitateko bizitza sozial eta kulturalean parte hartu ahal izateko baldintzak sustatu daitezkeen eskubidea, beren ezagutza eta esperientzia eskaintzeko.

i) Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna sustatzeko, parte-hartze politiko, asoziatibo, kultural, sozial eta ekonomikoan, Nafarroako Gobernuak garatzen dituen jarduketetara sarbidea izateko eskubidea.

j) Nafarroako Foru Komunitatean gizarte, lan, kultura eta hezkuntza arloetan aitortzen zaizkien eskubideei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, indarrean dagoen araudiaren arabera.

k) Nafarroako Foru Komunitatearen berariazko araudiak aitortzen zaizkien beste edozein.

2. Eskubide horiek eskuratzea eta ezagutzea errazteko, Nafarroako Gobernuak komunikazio teknologikorako bideak sortzea eta garatzea sustatuko du, bai eta sare sozialak erabiltzea ere, beste komunikazio bide batzuen osagarri.

7. artikulua. Itzulera

1. Foru lege honen ondorioetarako, itzulera izanen da 2.1 artikuluan aipatzen diren pertsonak Espainiatik kanpoko herrialdetik Nafarroako Foru Komunitatera etortzea, bertan beren egoitza iraunkorra ezartzeko asmoz.

2. Nafarroako Gobernuak, toki entitateekin elkarlanean, politika integrala sustatuko du kanpoan bizi diren nafarrak borondatez itzul daitezten Nafarroara.

3. Nafarroako Gobernuak Nafarroan dauden prestazio edo onura sozialetarako sarbidea bermatuko die itzultako nafarrei edo itzulera prozesuan daudenei, hala nola seme-alabak eskolatzea, etxebizitza publikoaren eskaintza, osasun-zerbitzuak, oinarrizko errenta, egoitza-plazak eta bestelakoak, Nafarroako Foru Komunitatean bizi diren gainerako herritarren baldintza berberetan.

Horretarako, Itzultako nafarrek edo itzulera-prozesuan daudenek aipatu prestazio edo onura sozialetarako sarbidea izango dute aldez aurretik Nafarroako Foru Komunitatean bizi direla egiaztatu beharrik gabe, hala eskatzen duten kasuetan, betiere gainerako baldintzak betetzen badituzte eta –itzultakoen kasuan- itzuli aurretik Espainiatik kanpo bizi izan badira, aldi jarraituan, emigrante ez direnei eskatzen zaien bizileku-denbora berean edo handiagoan. Itzulera-prozesuan daudenei baldintza berdinak eskatuko zaizkie, baina denbora kontatuko da prestazioa edo onura soziala eskatzen duten datatik.

Salbuespen hau baldintza horretan bertan adierazitako denboraz erabili ahal izango da, eta itzulera-egunetik aurrera kontatuko da, itzultako pertsonen kasuan, edo prestazioa edo onura soziala eskatzen den egunetik, itzulera-prozesuan dauden emigratzaileen kasuan.

4. Foru lege honen ondorioetarako, ez dira bizileku-denboratzat hartuko atzerriko egonaldi puntualak, hala nola ikasle-mugikortasuna, kanpalekuak, oporrak, turismoa edo antzeko beste egonaldi ludiko batzuk. Era berean, ez da lan denboratzat hartuko atzerrian egindako ikasketei lotutako praktikaldia, ez eta zerbitzuak boluntario gisa edo ordainsari ekonomikorik ez dakarren beste edozein.

8. artikulua. Kanpoko nafar komunitateak

1. Entitate batek kanpoko nafar komunitatetzat aitortua izateko, eta foru lege honetan arautzen diren onurak eta prestazioak lortzeko, honako baldintza hauek betetzen dituela egiaztatu beharko du:

a) Berariazko nortasun juridikoa duen eta dirua irabazi-asmorik ez duen entitate bezala eratua izatea, egoitza duen lurraldean aplikatzekoa den ordenamendu juridikoaren arabera.

b) Estatutuetako oinarrizko helburuen artean sartzea, batzar nagusiak edo gobernu organo gorenak hala erabakita, lotura kultural, sozial edo ekonomikoak izatea Nafarroako Foru Komunitatearekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzekin eta kulturarekin, bai eta haren errealitatearen beste edozein alderdirekin ere.

c) Kanpoan bizi diren nafarrak edo nafar jatorrizkoak era zabalean bilduko dituen proiektu plural bat garatzeko asmoa izatea, alde batera utzita nondik datozen, gizarte-maila, aukera ideologikoa edo alderdia.

d) Barne egitura, antolamendua eta funtzionamendua irizpide demokratikoen arabekoak izatea.

2. Hauek ezin dira inola ere atxiki foru lege honetan ezarritakora: izaera sekretua edo paramilitarra duten entitateak, alderdi politikoak, sindikatuak edo

erakunde enpresarialak, elizak, konfesio edo komunitate erlijiosoak, kirol federazioak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteak, lege bereziekin arautzen duten beste edozein, beren helburuak lortzeko bitarteko baketsu edo demokratikoak erabiltzen ez dituztenak edo gizonen eta emakumeen arteko berdintasunaren aurka doazenak, ez eta Espainiako ordenamendu juridikoaren arabera helburu ez zilegiak dituzten gainerako guztiak ere.

3. Nafar komunitateen izenak edukiko du, halaber, Navarra hitza (edo Nafarroa, euskaraz), edo horren deribazioaren bat.

Ez dira onartuko izen iraingarriak, ezta foru lege honetan aurreikusitako helburuekin bat ez datozenak ere.

4. Kanpoko nafar komunitate baten aitortza Nafarroko Gobernuaren erabakiaren bidez egingen da, Nafar Komunitateen Kontseiluak alde aurretik txostena eginda, eta entitate interesdunak eskatuta.

Aitortua izateko eskaerari hauek erantsiko zaizkio:

a) Entitatearen estatutuen kopia kautotua edo konpultsatua, eta entitatearen eraketa eta nortasun juridikoa egiaztatzen duen dokumentazioa, baita dagokion erregistroko inskripzioarena ere, hala badagokio.

b) Entitatearen batzar nagusiak edo gobernu organo gorenak hartutako erabakiaren ziurtagiria, foru lege honen 5. artikuluan adierazitako helburuen aitortpena eskatzeko eta helburu horiek betetzen direla zaintzeko borondate agerikoari buruzkoa.

c) Memoria bat, egindako jardueren eta etorkizunerako proiektatzen direnen berri ematen duena.

d) Entitateko zuzendaritza organoen osaeraren eta bazkideen zerrendaren ziurtagiria.

5. Kanpoko nafar komunitatetzat aitortutako entitateak ofizioz inskribatuko dira foru lege honetan aurreikusitako Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofizialean.

6. Artikulu honen 1. apartatuan zehazten diren baldintzak betetzen ez badira, Nafarroako Gobernuak atzera botatzen ahalko du aitortza. Baldintzak hauek dira: denbora luzez jarduerarik ez izatea, inskripzioan agertzen diren datu edo dokumentuak faltsuak direla deklaratzeko duen epai judizial irmorik izatea, entitatea eratzeko erakunde eskudunek emandako nahitaezko baimenak ezeztatzea edo eraginkortasuna galtzea, Nafarroako Foru Komunitatean dirulaguntzen alorrean indarrean dagoen araudiak arau-hauste oso astuntzat jotzen dituen ekintzak edo ez-egiteak burutzea, edo erregelamenduz zehazten diren beste batzuk.

7. Honako eskubide hauek aitortzen zaizkie kanpoko nafar komunitateei:

A) Nafarroako administrazio publikoen dirulaguntza eta laguntza publikoen deialdietan parte hartzeko eskubidea, beren helburuak betetzeko jarduerak egiteko.

b) Nafarroako Gobernuak eta Nafarroako Parlamentuak nafar komunitateen intereserako diren gaietan hartzen dituzten xedapenei eta ebazpenei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea.

c) Nafarroari buruzko funts editoriala eta ikus-entzunezkoa izateko eskubidea, Nafarroako historia, hizkuntzak, kultura, turismoa, kultur ondarea eta gizarte errealitatea ezagutzeko.

d) Nafarroako bizitza kultural, linguistiko, sozial eta ekonomikoaren adierazpide guztietan parte hartzeko eskubidea, horrela Nafarroaren kanpoko proiektzioa hobetzeko.

e) Kanpoko Nafar Komunitateen Kontseiluan ordezkatuak izateko eskubidea, eta kontseiluak entzun diezaien eskubidea.

f) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari komunitateek Nafarroako kultura sustatzeko antolatzen dituzten jardueretan parte hartzeko eskatzeko eskubidea.

g) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, bere eskumenen esparruan eta aurrekontu-baliabideen arabera, berriazko tratamendua eman eta bermatuko die komunitate horiei zerbitzu telematiko eta informatikoak

emateari dagokionez, informazioaren hedapena eta kideen arteko sarbide erraza zabaltzeko.

8. Aitortutako kanpoko nafar komunitateek betebeharrak hauek edukiko dituzte:

a) Nafarroako administrazio publikoek kanpoan dauden nafarrei eta beren lurralde-eremuan dauden nafar jatorriko pertsonen zuzendutako programetan laguntzea.

b) Beren lurralde-eremuko nafarrek, botoa emateko eskubidea daukatenean, Nafarroan egiten diren hauteskunde-prozesuetan parte har dezaten laguntzea.

c) Kanpoko nafar komunitateen egoeraren nolakoa Nafarroan zabaltzeko jardueretan laguntzea, dauden komunikabide eta plataformen bitartez.

d) Gazteen parte-hartze aktiboa sustatzea, elkarte-mugimenduen jarraipena bermatzeko.

e) Kokatuta dauden lurralde-eremuan Nafarroako instituzioek antolatzen dituzten programa, misio eta delegazioetan aktiboki parte hartzea.

f) Nafarroako kultura bere kideen artean mantentzen eta zabaltzen laguntzea.

g) Nafarroako Gobernutik eta Nafarroako gainerako instituzioetatik jasotzen duten informazioa beren kideen artean zabaltzea.

h) Nafarroako Foru Komunitatearen kanpoko proiektuak bultzatzen aktiboki laguntzea.

9. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, foru lege honen helburuen esparruan, kanpoko nafar komunitateak mantentzen lagunduko du, urteko dirulaguntza programen bidez, beren egoitza sozialen azpiegiturak erosi, alokatu, hobetu eta mantentzeko eta jarduerak egiteko gastuetarako.

9. artikulua. Kanpoko nafar komunitateen federazioak

1. Kanpoko nafar komunitateek federazioak eratzen ahal dituzte, beren interesak bildu eta defendatzeko, eta beren helburuak eta xedeak elkarrekin eta era koordinatuan betetzeko.
2. Kanpoko nafar komunitateen federazioak, foru lege honetan jasotako prestazioen onuradun izateko, beharrezkoa da aldez aurretik Nafarroako Gobernuak aitortuak izatea.
3. Entitate horiek aitortzeko, kanpoko nafar komunitateak aitortzeko ezarritako betekizun eta prozedura berberak bete beharko dira.

10. artikulua. Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofiziala

1. Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofiziala sortzen da, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren kanpoko herritarrekiko harremanen arloan eskumena duen departamentuari atxikita.
2. Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofizialean ofizioz inskribatuko dira Nafarroako Gobernuak aitortu dituen kanpoko nafar komunitateak eta beren federazioak, foru lege honek ezartzen duenarekin bat etorritik.
3. Kanpoko nafar komunitateek hauexek komunikatuko dizkiote Erregistroari:
 - a) Beren estatutuen aldaketa.
 - b) Burutzaren, zuzendaritza taldearen edo zuzendaritzako beste edozein organoren osaeraren aldaketa.
 - c) Posta eta telefono datuen eta datu telematikoen aldaketa.
 - d) Entitatearen bazkideetan urtero gertatzen diren altak eta bajak.
4. Artikulu honetan aipatzen diren gorabeherak ez komunikatzeak ekar lezake foru lege honek kanpoko nafar komunitateentzat ezartzen dituen eskubideak bertan behera geratzea.

5. Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistroak bi atal edukiko ditu; batean Espainiako beste lurralde batean egoitza duten nafar komunitateak egonen dira, eta bestean atzerrian dauden komunitateak egonen dira.

11. artikulua. Nafar Komunitateen Kontseilua

1. Nafar Komunitateen Kontseilua sortzen da, Nafarroako Foru Komunitatean aholkua emateko eta parte hartzeko organo gisa, kanpoko nafar herritarrekiko harremanen arloan.

2. Nafar Komunitateen Kontseiluak eginkizun hauek izanen ditu:

a) Nafarroako Gobernuari aholkua ematea kanpoko nafar komunitateekiko harremanen ildo orokorre, helburuei eta berariazko ekimenei buruz.

b) Kanpoko nafar komunitateen eta Nafarroako Foru Komunitatearen arteko harremanen egoerari eta gorabeherari buruzko txostenak eta ebaluazioak egitea.

c) Nafar komunitateen arteko harremanak sustatzea, baita komunitateen eta Nafarroaren eta bere instituzioen arteko harremanak ere.

d) Neurriak eta ekimenak proposatzea, kanpoko nafar komunitateen aurrerapena, hobekuntza eta ongizatea bultzatzeko.

e) Ordenamendu juridikoak esleitzen dion beste edozein.

3. Nafar Komunitateen Kontseilua Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren kanpoko herritarrekiko harremanen arloan eskumena duen departamentuari atxikiko zaio. Departamentu horrek behar adinako laguntza teknikoa eman beharko dio bere eginkizunak egoki bete ditzan.

4. Nafar Komunitateen Kontseiluaren osaera, antolaketa eta eginkizunak erregelamenduz zehaztuko dira foru dekretu baten bidez. Zer departamenturi dagoen atxikia, departamentu horretako kontseilaria izanen da kontseiluburua. Kideak, hauek izanen dira:

a) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren ordezkariak.

b) Kanpoko nafar komunitateen ordezkariak, erregelamenduz zehazten den moduan aukeratuak eta parekotasun-printzipioa aintzat hartuta.

5. Nafarroako Komunitateen Kontseilua eratu ondoren, Kontseiluko kideen agintaldia lau urtekoa izanen da, eta iraupen bereko aldietarako berritzen ahalko da.

6. Nafarroako Komunitateen Kontseiluak urtean behin egingen du ohiko osoko bilkura, eta ezohiko bilkura kontseiluburuak egoki irizten dionean, eta, nolana ere, kideen herenak hala eskatzen duenean.

7. Nafarroako Komunitateen Kontseiluan parte hartzeak ez du inolako ordainsaririk ekarriko.

12. artikulua. Lankidetzarako tresnak

1. Nafarroako Gobernuak lankidetzarako mekanismoak ezartzen ahalko ditu Espainiako Gobernuarekin nafarrak edo nafar jatorria duten pertsonak bizi diren beste estatuekin nazioarteko hitzarmenak edo itunak egiteko, Nafarroarekin duten lotura gal ez daitezen edo loturak indarra gal ez dezan, eta hala badagokio, itzultzeko eskubidea gauza dezaten.

2. Nafarroako Gobernuak hitzarmenak egin ahal izanen ditu autonomia-erkidegoekin, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoan aurreikusitakoaren arabera, Espainiako herrien arteko kulturarteko harremanak sustatzeko eta erkidegoetan bizi diren nafarrei eta nafar jatorriko pertsonen aholkua eta laguntza emateko tresna izateko.

Xedapen gehigarri bakarra. Dauden nafar zentroyen aitortza

Espainiako beste eskualde batzuetan edo beste herrialde batzuetan dauden nafar komunitateek, etxe, biltoki eta zentro nafar edo euskal-nafar edo antzeko modu batean ezagutuek, foru lege honek indarra hartzen duenean, beren izaera gordeko dute eta ofizioz inskribatuko dira lege honek ezartzen duen Kanpoko Nafar Komunitateen Erregistro Ofizialean.

Xedapen indargabetzaile bakarra. Arauak indargabetzea

Indarrik gabe geratzen dira foru lege honetan xedatutakoarekin kontraesanean edo bertan xedatutakoaren aurka dauden lege edo erregelamendu mailako xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehena. Erregelamenduak emateko gaikuntza.

Nafarroako Gobernuari baimena ematen zaio foru lege hau erregelamendu bidez garatzeko arauak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.